Servetifünun ve Fecriati Edebiyatı

1. Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş
Eşini gâib eyleyen bir kuş
Gibi kar
Geçen eyyâm-ı nevbahârı arar...
Ey kulûbün sürûd-i şeydası
Ey kebûterlerin neşîdeleri
O bahârın bu işte ferdâsı
Kapladı bir derin sükûta yeri
Karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar

Bu şiir parçasının dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Doğadan doğaya aktarım vardır.
B) Anjanbuman örneği verilmiştir.
C) Sade ve açık bir anlatım söz konusudur.
D) Ahenkli bir söyleyiş benimsenmiştir.
E) Betimleyici bir anlatıma başvurulmuştur.

2. Gel bu akşam da ser-be-ser güzelim
Levhâ-i kâinâtı seyredelim
Gölge, hep gölge, her taraf gölge
Gölgelerde bütün zemîn mestûr
Asman yalnızca nîm ma'zûr
Görülen başlıyor görülmemeğe
Bir dumandan kefenle cism-i cihân
Kalıyor ka'r-ı leyl için de nihân

Bu şiir parçasının ahenk unsurlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Aruz vezniyle söylenmiştir.
B) Zengin kafiye örneği vardır.
C) Ulama yapılmıştır.
D) Ek biçiminde redif kullanılmıştır.
E) Kelime tekrarlarıyla ahenk pekiştirilmiştir.

3. Aşağıdaki şiir parçaları içerik, ahenk, dil ve anlatım özellikleri dikkate alınarak incelendiğinde hangisinin Servetifünun ürünü olmadığı söylenebilir?

A) Sâf ü râkid… Hani akşamki tagayyür, heyecân?
Bir çocuk rûhu kadar pür-nisyân,
Bir çocuk rûhu kadar şimdi münevver, lekesiz,
Uyuyor mâi deniz.

B) San'at sarı, mor, penbe, yeşil, kırmızı, mai
Elvân-ı ziyâiyyeye bir kudret-i cevlân
Bahşeyliyerek hepsi perîler gibi mahfî
Mahfî ve sükûnetli adımlarla şitabân

C) Ey gizli kebuterlerin âheste sürûdu
Ey mirvaha-i lâne-i mürgân
Ey bâd-ı hırâmân
Âfâka inince gecenin sütre-i dûdu
Başlarsın ufuktan seyelâna
Bâlîn-i cihâna!

D) Bir şüphe-i hissiyye ile dalgalanır dil;
Bir heykel-i gül-rû dikilir kalb üzerinde;
İnsan bütün ahzân ü meserrâta muâdil
Bir tatlı dönüş hisseder âvâre serinde

E) Ak gömlekle gözyaşımı silerim
Kara taşla bıçağımı bilerim
Vatanımçün yücelikler dilerim
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim.

4. Aşağıdaki Servetifünun Dönemi sanatçılarından hangisinin karşısında verilen türde eseri yoktur?

A) Hüseyin Suat Yalçın - Tiyatro
B) Ahmet Şuayb - Edebî Tenkit
C) Mehmet Rauf - Mensur Şiir
D) Halit Ziya Uşaklıgil - Roman
E) Tevfik Fikret – Hikâye

5. Birbirinden farklı sosyal sınıflara mensup olan hesap memuru İsmail Tayfur ile patronunun kızı Hacer'in çevre baskısıyla evlendirilmeleri ve bu evliliğin hazin bir şekilde bitişinin hikâye edildiği "- - - -" adlı romanın temel çatışması aşk ve paradır. İsmail Tayfur, yanlarına sığınan Saniha'yı sevmesine rağmen daha iyi imkânlara sahip olacağıyla ilgili telkinler neticesinde Hacer'le evlenmiş ancak hikâye sonunda kendi, aklını yitirirken eşi hayatını kaybetmiştir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aşk-ı Memnu
B) Eylül
C) Ferdi ve Şürekası
D) Ferda-yı Garam
E) Bir Ölünün Defteri

6. I. Ah, o eser yazılıp da intişar ettiği [yayımlandığı] zaman ben büsbütün başka bir adam olacağım! Öyle sanıyorum ki iştihar perisi [şöhret perisi] gelip makhur, mağlup [yenilerek] ayaklarımın altına atılacak; kendimi birden yükselmiş göreceğim, o zaman: "Ben bugün şu toprak parçasının üzerinde birisiyim!.." diyebileceğim...

II. Ah! O da böyle bir odaya, şöyle bir kütüphaneye, böyle kitaplara malik [sahip] olabilseydi!.. Hüseyin Nazmi'nin evinde bu his birinci defa olarak onun temiz dimağına düştü. Bir kar tabakasının tertemiz beyazlığı üzerine düşmüş bir katre [damla] leke gibi... Kendi kendisine utandı.

Mai ve Siyah'tan alınan bu metin parçaları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İki parçada da kahramanın bir hayalinden söz edilmektedir.
B) Birinci parçada kahraman anlatıcı ikincide ise hâkim anlatıcı kullanılmıştır.
C) Birinci parçada tasvir, ikincisinde ise monolog tekniği uygulanmıştır.
D) Birinci parçada somutlama, ikinci parçada ise benzetme yapılmıştır.
E) Birinci metinde umut ve ihtiras, ikincisinde ise imrenme ve utanç duyguları ön plandadır.

7. Mektepte san'at-ı ilâhinin etrafında heyecan-ı aşk ile toplanmış birkaç arkadaştık. Ahmet Haşim, Refik Halid, Hamdullah Suphi, Emin Bülend ve Tahsin Nahid bu zümrede bulunuyorlardı. Birbirimizin yazılarını okur, bazen mübalağalı metheder ve ekseriye yine mübalağalı tenkit ederdik.

Bu parçada hazırlık aşamasından bahsedilen edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

A) Millî Edebiyat
B) Fecriati Edebiyatı
C) Tanzimat Edebiyatı
D) Yedi Meşaleciler
E) Servetifünun Edebiyatı

8. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun ve Fecriati için ortak bir özellik değildir?

A) Estetiğe önem vermeleri
B) Sanatlı bir dil anlayışına sahip olmaları
C) Özgün ve etkin birer edebî ekol kabul edilmeleri
D) Batı edebiyatını örnek almaları
E) Tiyatro türüne fazla eğilmemeleri

9. Fecriati'ye mensup olmasına karşın sonraki dönemlerde Millî Edebiyat çizgisine kayan ve Türk edebiyatı tarihçiliğinin bilimsel anlamda kurucusu kabul edilen yazar, Türk dünyasının yetiştirdiği ender niteliklere sahip bilim adamlarından biridir. Gençlik döneminden vefatına kadar Türkiyat araştırmaları sahasında birçok kitap ve yüzlerce makale ortaya koymuştur. Özellikle genç bir ilim adamı iken yazdığı "Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar" adlı eseri, gerek ülkemizde gerekse yurt dışında geniş yankılar uyandırmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mehmet Fuat Köprülü
B) Hamdullah Suphi Tanrıöver
C) Emin Bülent Serdaroğlu
D) Ziya Gökalp
E) Refik Halit Karay

